

Tres arquitectes igualadins de tres generacions, cadascú amb el seu bagatge i els seus coneixements. En Francesc, el pare, du trenta-set anys fent projectes a l'Anoia; el fill gran, en Xavier, va sortir de l'Escola Superior de Barcelona el 1993, i tot i qualificar de **"força satisfactòria"** la seva pràctica professional fins al moment, encara es veu com **"un nen que fa les primeres passes i intenta trobar un espai propi al costat d'un veterà de la professió"**; i la petita, l'Ester, que va obtenir el títol fa sis mesos, està intentant obrir-se via per una dreuera que connecti **"els mons i les actituds professionals"** dels seus dos antecessors.

De moment, però, treballen plegats, ella com a col·laboradora al despatx del pare i el germà -arquitecte integral, amb premis nacionals i internacionals com a dissenyador de joies- més per lliure, malgrat que sovint comparteixen projectes i clients. Parlem d'una relació oberta i dinàmica que no exclou un cert grau d'enfrontament, i és que al pare li toca l'ingrat paper de posar el contrapunt de realisme: **"Jo em considero un professional seriós que mai ha provat de fer arquitectura d'autor. Intento adaptar-me a les necessitats del client al màxim, i això és per mi el més determinant de la meua feina i el que defineix la meua arquitectura"**. El nostre arquitecte afegeix que **"la relació amb el client no és fàcil. Habitualment el client té molt clar el que vol i, tot i que l'arquitecte intenta reeducar-lo i portar-lo pel camí que li sembla millor, poques vegades aconseguim convèncer-lo"**.

El fill, en canvi, veu la relació de treball des d'una altra perspectiva: **"Aquest és un luxe que em puc permetre quan treballo amb el pare, perquè aquest front el tenim prou cobert amb ell. Jo tampoc no hi crec gaire, en l'arquitectura d'autor pura i dura, però busco un marge superior per posar en pràctica les meves idees"**. L'Ester, per la seva part, intueix que potser trobarà la seva pròpia veu **"al punt intermig entre un clàssic com el pare i els plantejaments innovadors del Xavier, de qui em trobo més a prop per edat"**.

Això no obstant, la discrepància respectuosa els sembla una de les formes de treballar en equip més fèrtils, i de la mateixa manera que en Francesc reconeix que quan els arriba un projecte amb el qual **"es pot jugar i mirar de fer alguna cosa significativa"** li passa al Xavier, aquest comenta que moltes de les obres de les quals està **"més satisfet són les que ha fet al despatx del seu pare, com una de les que els ocupa ara, un projecte simpàtic, la façana d'un edifici del casc antic d'Igualada"**.

Potser aquest cop els resultats seran cent per cent satisfactoris, cosa que no sempre ha pogut tastar en Francesc: **"He perdut molt de temps i energies tractant de portar els clients al meu terreny, però això no s'aconsegueix gaire sovint quan treballes a un lloc com Igualada, una població de tamany mig amb una línia de construcció molt clàssica. Gairebé ningú no vol córrer riscos, i per aquesta raó, de la meua obra, tendeixo a valorar els petits detalls més que els conjunts; potser hi ha només cinc o sis edificis que em satisfacin plenament"**.

Frustrant? Potser sí, però **"si treballes amb altres criteris mai tens**

prou feina". En Xavier coincideix amb aquesta apreciació: **"Si no tens una clara imatge de marca, ningú no arriscarà milions en tu. I una forma d'assumir aquesta marca és amb la veterania i l'experiència professional. Per això m'entristeix que molts dels que disposen de mitjans i llibertat de maniobra es dediquin a treballar-se aquesta imatge fent moda i arquitectura mediàtica"**. D'aquesta manera, diríem que les diferències entre els Claramunt són, en gran mesura, conseqüència de la seva formació, i quant a això, l'Ester, que ha seguit l'actual pla d'estudis **"una carrera més curta i d'orientació més pràctica, amb un disseny més obert, no l'itinerari curricular estricte de fa uns anys"**, comenta que hi ha coses dels actuals centres privats que potser li falten a l'Escola Superior, com l'opció de tenir **"professors més joves, potser anònims però amb una major sintonia amb el moment que viu arquitectura del nostre país i del món sencer"**.

Per al Xavier, això és clau: **"La universitat no pot continuar produint en sèrie promocions de mil projectistes anuals"**. Ell va ser un dels últims alumnes del penúltim pla i va tenir professors com en Federico Correa, a qui considera un gran professional però no un bon pedagog: **"El seu curs s'ha convertit en un clàssic i avui el correisme és part d'una ortodòxia desfasada. Jo connectava més amb l'Enric Miralles, una persona d'actitud oberta i un magnífic motivador que et fa entusiasmar per l'arquitectura"**.

En Francesc, per la seva banda, es va llicenciar el 1962, quan a l'Escola Superior **"predominava la línia oficial, els professors de mètodes i idees molt clàssics, i llavors tampoc no hi havia gaire contestació, entre els alumnes, això va venir després"**. Prop de quaranta anys després, aquest arquitecte ensenya Geometria Aplicada a una Escola massificada i potser no del tot adaptada a la realitat: **"La carrera comença quan surts al carrer; una cosa és fer volar coloms i una altra rebre els cops que de veritat et fan aprendre"**, coincideixen a afirmar tots tres. És clar que sobre l'actual moment de l'arquitectura a Catalunya tenen opinions diferents, fins i tot enfrontades.

Així, el pare reivindica l'obra d'arquitectes com ara l'Oriol Bohigas, l'Enric Miralles o el Carles Ferrater, amb la feina del qual s'identifica especialment; l'Ester segueix amb interès el treball de l'equip Roig i Batlle o d'equips de joves **"anònims que ara comencen amb moltes ganes"**, i valora positivament el nivell mig de la professió a casa nostra; i en Xavier és bastant més crític: **"L'últim premi arquitectònic per a Barcelona és com l'acta de defunció de la construcció olímpica i post-olímpica, és com si es donés la ciutat per tancada i es tornés al conservadorisme de sempre. A Madrid hi ha un grapat d'arquitectes de renom amb menys de quaranta anys, aquí sonen els consagrats i de la resta ningú no en parla. El nacionalisme aferrissat de la universitat catalana tampoc ajuda gaire, perquè dificulta que vinguin alumnes de fora i hi hagi intercanvi cultural. Potser el futur passa per les escoles privades"** i pels habitatges econòmics i alternatius, **"adaptats a les necessitats del jovent actual"**.

**“La discrepància
respectuosa ens sembla
una de les formes més
fèrtils de treballar en
equip”**

Francesc, Xavier i Ester Claramunt - Igualada (Anoia)